

DENGANG DA I HALD EGE.....1951

Hald Ege Samlingen

Om aftenen d. 11. maj i 1951 var den 83-årige rentier ¹⁾ Jens Christensen ude på sin sædvanlige aftentur og var nået lidt nord for indgangsporten til Folkekuren da han stoppede op og skulle til at skrå over vejen til sit hus (Egeskovvej 1A). Han stod lidt og så mod syd. Samtidigt kom væver Majgaard Jensen kørende på sin motorcykel mod nord og så at den gamle mand ser mod syd og tror derfor at han er set. Men netop som Majgaard Jensen var ud for Jens Christensen trådte denne ud på vejen. Sammenstødet skete med så stor kraft at Jens Christensen blev slynget hen af asfalten og pådrog sig kraniebrud, flere brud på bækkenet samt brud på venstre arm, viser det sig efterfølgende på Viborg Sygehus. Væver Jensen slap med en bule i panden og nogle skrammer på den ene hånd. Kvæstelserne var desværre så alvorlige, at Jens Christensen afgik ved døden tidligt næste morgenen d. 12. maj.

Med Jens Christensens død er den sidste af de tre brødre, der boede i det store hus overfor indgangen til Kuren, borte. De tre brødre var alle født i "Vesbech" Gårdsdal, Ravnstrup. Den ældste Christen Christensen (født i 1866) blev uddannet tømrer/snedker i Viborg og drog efterfølgende "på valsen" ²⁾.

Et eksempel på Meissen Porcelæn

Som "Naver" ³⁾ tog han turen til fods ned gennem Jylland, Slesvig, Holsten og ender i Pinneberg nord for Hamborg. Han blev gift med en tysk kvinde, Mathilde Subbe, og nedsatte sig som antikvitetshandler. Efter Mathildes død ønsker Christen at vende tilbage til Danmark og bo sammen med sine to brødre Christian og Jens. Han solgte en

Det flotte bornholmerur i Hald Ege Samlingen

stor del af antikviteterne, men tager alligevel meget med hjem og har derfor brug for et stort hus.

I 1930 lod den pensionerede pastor Hessum opføre et stort hus i Hald Ege, Egeskovvej 19, efter tegninger af arkitekt Søren Vig-Nielsen. Lur mig om ikke brødrene har kendt Hessum (der var præst i Ravnstrup) og derfor "lånte" arkitekttegningerne og får opført Egeskovvej 1A i 1935, som på nær karnappen er identisk med Egeskovvej 19.

Hjemmet fyldes med fine slesvig-holstenske møbler, et stort (2,5 meter højt) flot bornholmerur ³⁾, en stor samling Meissner Porcelæn ⁴⁾ og Kellinghusen Fajance ⁵⁾, samt en stor samling oldsager fundet lokalt af Christen Christensen.

Efter Christens død i 1941 lavede brødrene Christian og Jens et testamente i 1942, hvori det fremgik, at når den sidste af brødrene døde skulle hele samlingen tilfalde Viborg Museum. Den yngste af brødrene,

Et eksempel på Kellinghusen Fajance

Christian Christensen, der var udlært murer, døde i 1948. Da Jens Christensen, der havde været landmand, så dør i 1951 overtager Museet i Viborg samlingen.

Museet mente ikke at de havde plads til samlingen og gik i forhandling med borgmesteren om en udvidelse af museet. Jeg husker dog endnu indretningen af de ”Christensenske stuer i Hald Ege” på 1. salen i museet på Hjultorvet.

I 2008 kom der en ny museumslov, som påbød alle egnsmuseer kun at rumme genstande, der er typiske for egnen. Derfor blev alle de genstande, der stammede fra Slesvig-Holsten leveret tilbage til familien, mens oldtidssamlingen forblev på Viborg Museum.

¹⁾ En rentier, particulier (begge fra fransk) eller privatmand var tidligere betegnelser for en mand, som kunne leve af (renterne af) sin opsparede formue

²⁾ De skandinaviske rejsende håndværkssvende har siden anden halvdel af 1800-tallet, været kendt under forkortelsen for Skandinaver ”Naver” (en Nav i ental). I dag er der flere muligheder for at gå **på valsen**, selvom de danske Naverklubber ikke længere sender håndværkere **på valsen**.

³⁾ Standuret/bornholmeruret fra ”Den Christensenske Samling” er overdraget til Hald Ege Samlingen af Elly Nielsen, Viborg (niece til Christen Christensen).

⁴⁾ I 1709 lykkedes det for alkymisten J. F. Böttger i Dresden at fremstille ægte porcelæn ved at anvende porcelænsler (Kaolin). På foranledning af August den Stærke af Sachsen, en af verdens største porcelænsamlere nogensinde, anlagdes året efter Europas første, endnu eksisterende porcelænsfabrik i den lille by Meissen nord for Dresden.

5) Kellinghusen er en mindre by nord for Pinneberg.

Kilder: Viborg Stift Tidende, Wikipedia og Poul Erik Bendixens bog ”Byens lys – og ildsjæle 5”

På Hald Ege Samlingens vegne

Poul Harald Christensen